

ВИРОБНИЦТВО ЯЄЦЬ ТА М'ЯСА КУРЕЙ В УКРАЇНІ

О. В. Скляренко,

старший викладач кафедри технологій тваринництва і птахівництва; ev562361@gmail.com

Державний біотехнологічний університет

Актуальність. Яйця та м'ясо птиці являється одним із стратегічно важливих елементів забезпечення продовольчої безпеки країни. Це не тільки сільськогосподарська продукція, але і ресурс для підприємств харчової промисловості, які займаються виробництвом продуктів харчування. Збільшення попиту серед населення України у якісній продукції птахівництва визначається її доступністю

Аналіз основних досліджень і публікацій. Відомо, що птахівнича галузь являє собою складне агропромислове виробництво, яке має безперервний цикл протягом року, який, навіть, періодично не можна зупиняти.

Війна та окупація територій нашої країни негативно вплинули на стан галузі птахівництва. В Сумській, Чернігівській, Херсонській, Донецькій, Харківській, Запорізькій, Луганській областях було не тільки втрачено ряд господарств, а й скорочено потужності тих, які залишились.

Завдання дослідження – висвітлити питання щодо чисельності курей різних порід та кросів в Україні, обсягів виробництва яєць та м'яса птиці.

Матеріали та методика досліджень. Матеріалом досліджень є дані державного реєстру суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2017-2023 роки [1-8].

Результати дослідження. Повномасштабна війна залишила негативний відбиток на рекордному зростанні цін на продукти харчування у 2022 році. Незважаючи на вкрай складну ситуацію в Україні, птахівництво продовжує зміцнювати свої позиції.

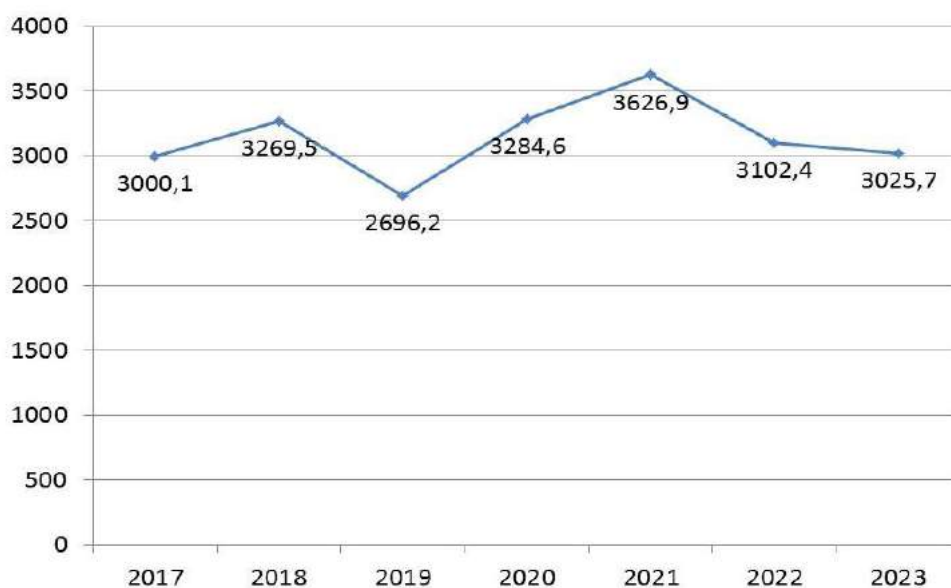

Рис. 1. Поголів'я племінної птиці в Україні

Таблиця 1 – Динаміка поголів'я курей

Порода, крос	Роки						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Кобб-500, тис.гол.	2489,8	2458,5	1932,1	2146,8	2046,3	1750,3	1851,9
%	82,9	75,19	71,7	65,4	56,4	56,42	61,22
Росс-308, тис.гол.	190,2	478,5	475,4	850,9	1272,1	1090,5	854,9
%	6,35	14,6	17,63	25,9	35,2	35,15	28,25
Ломанн, тис.гол.	109,4	87,1	76,4	109,3	87,5	40,1	53,3
%	3,6	2,7	2,83	3,3	2,4	1,29	1,76
Хай-Лайн W36, тис.гол.	79,6	57,7	77,3	88,9	89,6	81,4	83,6
%	2,6	1,8	2,86	2,7	2,5	2,62	2,76
Ломанн ЛСЛ класік тис.гол.	30,7	47,2	84,0	33,0	33,0	33,0	33,0
%	1,0	1,44	3,1	1,0	0,9	1,06	1,09
Ломанн Браун Лайт тис.гол.	98,7	89,4	-	-	-	-	-
%	3,28	2,73	-	-	-	-	-
Бірківська барвіста тис.гол.	0,6	0,6	0,6	-	-	-	-
%	0,01	0,02	0,02	-	-	-	-
Білий плімутрок, тис.гол.	0,6	0,7	0,6	-	-	-	-
%	0,01	0,02	0,02	-	-	-	-
Адлерська срібляста, тис.гол.	9,5	-	-	-	-	-	-
%	0,3	-	-	-	-	-	-
Новоген Браун тис.гол.	-	49,8	49,8	55,7	67,4	29,3	57,8
%	-	1,5	1,84	1,7	1,8	0,94	1,9
Новоген Уайт тис.гол.	-	-	-	-	31,0	77,8	91,2
%	-	-	-	-	0,8	2,52	3,02
Всього	3000,1	3269,5	2696,2	3284,6	3626,9	3102,4	3025,7

Чисельність поголів'я птиці станом на 01 травня 2023 року склала 176,6 млн голів, що на 6,3 % більше в порівнянні з відповідним періодом минулого 2022 року, із них 106,2 млн голів (на 15,6 % більше) припадає на сільськогосподарські підприємства, і 70,3 млн голів (на 5,2 % менше) на приватні господарства населення.

Найбільшу питому вагу (табл. 1) серед племінного поголів'я птиці в Україні займають м'ясний крос Кобб-500 61,22% і крос Росс-308 28,25 %. Чисельність птиці кросу Кобб-500 має тенденцію до зниження. Так, у 2017 році нараховувалося 2489,8 тис. гол. (82,9 %), і цей показник поступово знижувався до кількості 1851,9 тис. гол. (61,22 %) у 2023 році. Необхідно відмітити, що чисельність птиці кросу Росс-308, навпаки, суттєво підвищилася з 190,2 тис. гол. (6,35 %) у 2017 році до 854,9 тис. гол. (28,25 %) у 2023 році.

Племінних курей крос Кобб-500 розводять у Київській та Черкаській областях, а крос Росс-380 поширений у Волинській, Запорізькій та Київській областях. В Київській області розводять також племінне поголів'я яєчних курей кросів Хай Лайн W 36 (2,76 %, тобто 83,6 тис. гол.), Ломанн ЛСЛ-Класік – 33,0 тис. гол. (1,09 %), Новоген браун – 57,8 тис. гол. (1,9 %), Новоген Уайт – 91,2 тис. гол. (3,09 %).

Лідерами по вирощуванню племінного поголів'я курей є Київська та Черкаська області. Тут зосереджена найбільша кількість птахівничих підприємств, що має сенс – концентрувати птахофабрики навколо великих міських мегаполісів, що орієнтовано на великі ринки збуту.

Висновки. Складна сучасна економічна ситуація в Україні призвела до зниження платоспроможності населення та зменшення споживання деяких категорій продуктів харчування. Але курячі яйця та м'ясо продовжують користуватися попитом. На сьогодні в країні відбувається поступове відновлення поголів'я птиці, імпортування батьківського поголів'я та оновлення вікової птиці.

Аналіз даних Державного реєстру суб'єктів племінної справи у тваринництві показав, що птахівництво переважно сконцентровано навколо великих міських мегаполісів.

Список літератури:

1. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві 2014 рік. – Том II. – Інститут розведення і генетики тварин ім. М. В. Зубця НААН. – с. Чубинське. – 2015. – С. 158-167.
2. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві 2015 рік. – Том II. – Інститут розведення і генетики тварин ім. М. В. Зубця НААН. – с. Чубинське. – 2016. – С. 145-154.
3. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві 2016 рік. – Том II. – Інститут розведення і генетики тварин ім. М. В. Зубця НААН. – с. Чубинське. – 2017. – С. 133-143.
4. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві 2017 рік. – Том II. – Інститут розведення і генетики тварин ім. М. В. Зубця НААН. – с. Чубинське. – 2018. – С. 132- 141.
5. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2019 рік / О. В. Романова, С. В. Прийма, Ю. П. Полупан, Д. М. Басовський; загальна редакція С. В. Прийма. – Київ, 2020. – Том II. – 199 с.
6. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2020 рік / О. В. Романова, С. В. Прийма, Ю. П. Полупан, Д. М. Басовський; загальна редакція С. В. Прийма. – Київ, 2021. – Том II. – 194 с.
7. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2021 рік / О. В. Романова, С. В. Прийма, Д. М. Басовський; загальна редакція С. В. Прийма. – Київ, 2022. – Том II. – 192 с.
8. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2022 рік / О. М. Жукорський, О. В. Романова, С. В. Прийма, Д. М. Басовський; загальна редакція С. В. Прийма. – Київ, 2023. – Том II. – 190 с.